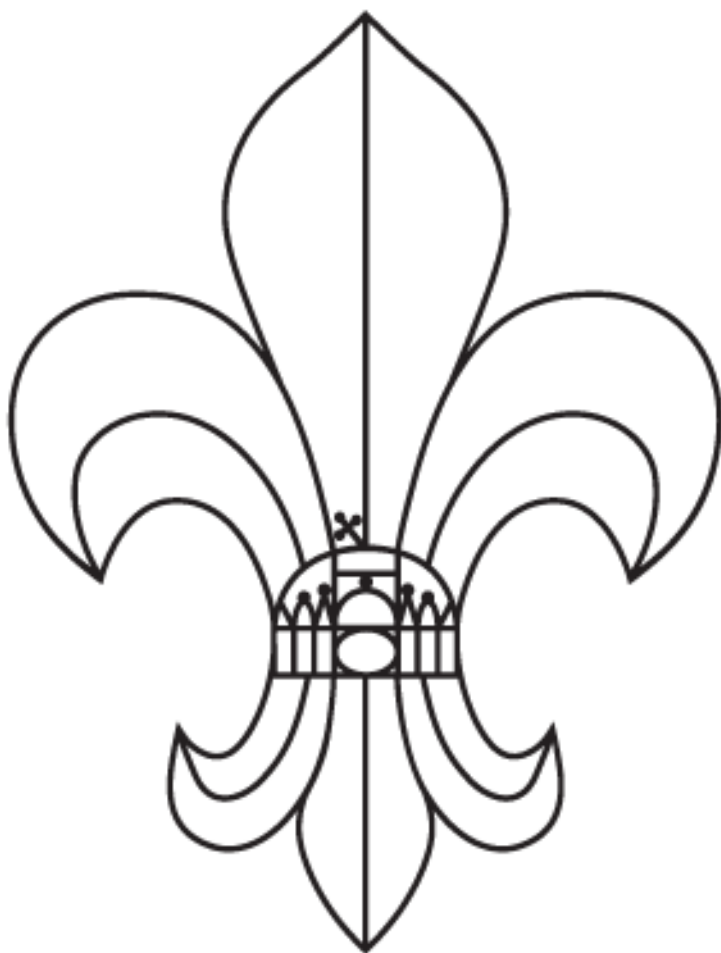

Nobor a tepens

Próba, 2012

Tartalom

Amit mindig tudni kell!.....	- 2 -
Cserkésztvörvények	- 2 -
Fogadalom.....	- 2 -
Címer ismerete	- 2 -
A címer leírása	- 3 -
A címer története	- 3 -
Magyarország és szomszédjai	- 4 -
Magyarország megyéi	- 5 -
Szomszédos országaink.....	- 5 -
Világcserkészet és magyar cserkészet története	- 7 -
Elsősegély	- 9 -
Alapvető Életfunkciók	- 9 -
Életveszélyes állapot	- 9 -
Eszméletvesztés	- 9 -
Légút biztosítás	- 9 -
Helyszín biztosítása.....	- 9 -
Betegvizsgálat	- 10 -
Eszméletlen betegnél.....	- 10 -
Segélyhívás	- 10 -
Fektetési módok	- 11 -
Lelki elsősegélynyújtás	- 11 -
Idegen test eltávolítása a légútból	- 11 -
Sebellátás	- 12 -
Őrsi elsősegélykészlet	- 13 -
Térképismeret.....	- 13 -
A térkép színei.....	- 13 -
Arányszám	- 13 -
Útvonal tervezése térképen	- 13 -
Térképjelek ismerete	- 14 -

Amit mindig tudni kell!

Cserkésztörvények:

1. A cserkész egyenes lelkű és feltétlenül igazat mond!
2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit, melyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik!
3. A cserkész ahol tud, segít!
4. A cserkész minden cserkészt testvérének tekint!
5. A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú!
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz és kíméli a növényeket!
7. A cserkész feljebbvalóinak jólélekkel és készségesen engedelmeskedik!
8. A cserkész vidám és meggondolt!
9. A cserkész takarékos!
10. A cserkész testben és lélekben tiszta!

Fogadalom:

„Én,..... fogadom, hogy híven teljesítem kötelességeimet, melyekkel Istennek, hazámnak és embertársaimnak tartozom. Minden lehetőt megteszek, hogy másokon segítsék. Ismerem a cserkésztörvényt és azt mindenkor megtartom.”

Címer ismerete

A címer mindig pajzs alakú (van azért kivétel). A heraldikában mindig úgy beszélünk a címerről, mintha magunk előtt tartanánk. Színezésre színeket és fémeket használ.

A címerpajzs függőleges elosztása a hasítás, a vízszintes a vágás. A vágások közötti területeket pólyának nevezzük.

A címer leírása:

A mai állami címer a kiscímer. Hasított címerpajzs, és jobb mezője hétszer vágott. A pólyák vörös-ezüst színezésűek. A bal mező: vörös mezőben zöld hármashalom áll, a középső magasabb a szélsőknél. Ebből ezüst, talpas kettős-kereszt emelkedik ki. Tövére arany korona. A címeren pedig rajta a Szent Korona. Gyakran ábrázolják úgy, hogy jobbról olajág, balról tölgyfaág koszorúzza.

A jobb mező:

A hét vágás a hét vezérre vagy a hét törzsre utalhat. A négy ezüst pólyát a XIX. századtól a négy nagy folyóval azonosítják (Duna, Tisza, Dráva, Száva), az elnevezés Werbőczy Istvántól ered.

A bal mező:

A talpas kettős-kereszt III. Béla nagyhatalmi jelvénye és Bizánctól származik. A hármashalom a golgotát jelképezi, a kereszttel együtt illetve szintén a XIX. századtól a három nagy hegységgel azonosítják (Tátra, Mátra, Fátra).

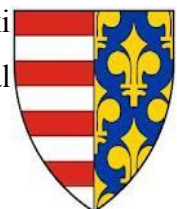
A címer története:

Az Árpád-ház idejében a hétszer vágott vörös-ezüst címerpajzsot használták leggyakrabban.

III. Béla (XII. század) király bizánci neveltetése nyomán felvette a kettős-keresztet, ekkor még „lebeg”.

Árpádok kihalása után az Anjou-házból Károly Róbert (XIV. század) lett a király, aki rokoni kapcsolatban állt árpád-házzal. Címerében jobb mezőben árpád-sávok, bal mezőben pedig kék alapon lilomok voltak.

Utána Zsigmond király kerül trónra (XIV-XV. Század), aki Anjou-ház rokona, német-római császár illetve cseh király is. Egyesített címet használ.

Mátyás király idejében (XV. század) kerül a kettős-kereszt alá a hármashalom (egy tárgy mégse „lebeghet”)

Habsburgok idején a magyar címer a Habsburg sas mellére kerül.

1848-ban jelent meg a Kossuth-címer, melyen nem volt korona. Ez a Habsburg-ház trónfosztására utal.

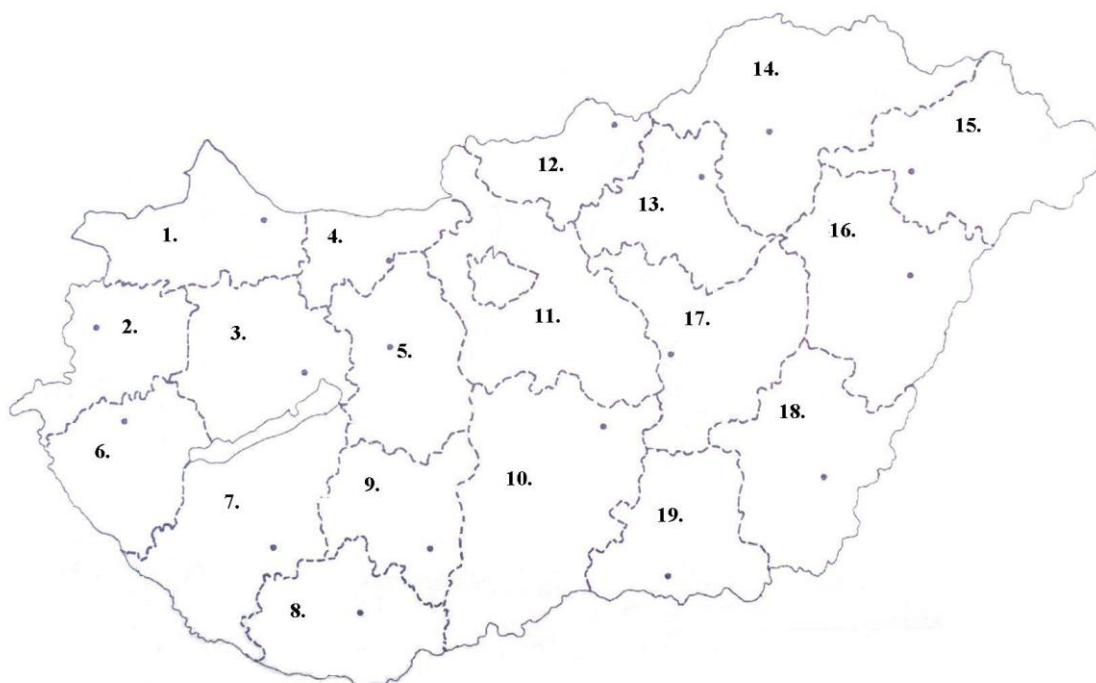

Az 1867-es kiegyezés után az ország címere a nagycímer lett. A jobb felső mezőben van Dalmácia címere, a jobb középső mezőben Szlavónia címere található, a bal ékben Fiume címere látszik, a bal középső mezőben Erdély címere, bal felső mezőben Horvátország címere található (sakkozott mező). Jobb ékben Bosznia és Hercegovina címere van ám ezt gyakran kihagyták.

Az első világháború után ismét a Kossuth-címer majd utána kiscímer lett az állami címer. Később lett a Rákosi-címer (vörös csillag, búzakaralász, kalapács). 1956-ban ismét Kossuth-címert használták a forradalom alatt, majd utána Rákosihoz hasonló Kádár-címer lett az állami címer. A rendszerváltás után lett az állami címer a kiscímer.

Magyarország és szomszédjai

Magyarország megyéi

Magyarország megyéi

- 1. Győr-Moson-Sopron**; megyeszékhely: Győr
- 2. Vas**; megyeszékhely: Szombathely
- 3. Veszprém**; megyeszékhely: Veszprém
- 4. Komárom-Esztergom**; megyeszékhely: Tatabánya
- 5. Fejér**; megyeszékhely: Székesfehérvár
- 6. Zala**; megyeszékhely: Zalaegerszeg
- 7. Somogy**; megyeszékhely: Kaposvár
- 8. Baranya**; megyeszékhely: Pécs
- 9. Tolna**; megyeszékhely: Szekszárd
- 10. Bács-Kiskun**; megyeszékhely: Kecskemét
- 11. Pest**; megyeszékhely: Budapest
- 12. Nógrád**; megyeszékhely: Salgótarján
- 13. Heves**; megyeszékhely: Eger
- 14. Borsod-Abaúj-Zemplén**; megyeszékhely: Miskolc
- 15. Szabolcs-Szatmár-Bereg**; megyeszékhely: Nyíregyháza
- 16. Hajdú-Bihar**; megyeszékhely: Debrecen
- 17. Jász-Nagykun-Szolnok**; megyeszékhely: Szolnok
- 18. Békés**; megyeszékhely: Békéscsaba
- 19. Csongrád**; megyeszékhely: Szeged

Szomszédos országaink:

1. Ausztria

- Főváros: Bécs
- Autójele: A
- Pénznem: Euro
- Területe: 83 870 km²
- Lakossága: 8,4 millió fő
- Magyar lakossága: 70 000 fő

2. Szlovákia

- Főváros: Pozsony
- Autójele: SK
- Pénznem: Euro

- Területe: 49 036 km²
- Lakossága: 5,4 millió fő
- Magyar lakossága: 520 500 fő

3. Ukrajna

- Főváros: Kijev
- Autójele: UA
- Pénznem: Hrivnya
- Terület: 603 700 km²
- Lakossága: 46,2 millió fő
- Magyar lakossága: 170 000 fő

4. Románia

- Főváros: Bukarest
- Autójele: RO
- Pénznem: Lej
- Terület: 238 391 km²
- Lakossága: 19 millió fő
- Magyar lakossága: 1 440 000 fő

5. Szerbia

- Főváros: Belgrád
- Autójele: SRB
- Pénznem: Dinár
- Terület: 77 474 km² (Koszovó nélkül)
- Lakosság: 7,1 millió fő
- Magyar lakosság: 293 000 fő

6. Horvátország

- Főváros: Zágráb
- Autójele: HR
- Pénznem: Kuna
- Terület: 56 542 km²
- Lakossága: 4,8 millió fő
- Magyar lakossága: 16 500 fő

7. Szlovénia

- Főváros: Ljubljana
- Autójele: SLO

- Pénznem: Euro
- Terület: 20 273 km²
- Lakossága: 2 millió fő
- Magyar lakossága: 10 000 fő

Világcserkészet és magyar cserkészet története

<i>Év</i>	<i>Magyar cserkészet</i>	<i>Világ cserkészet</i>
1907.		Brownsea szigetén Bi-Pi táborozik
1908.		Január 24-én megalakul a cserkészet Birkenhead-ben; Scouting for boys megjelenik, illetve elindul a The Scout folyóirat
1909.		Első cserkésztalálkozó
1910.	Első csapatok megalakulása	Megalakul a lánycserkészet
1911.		Első vezető-képző Bi-Pi vezetésével
1912.	December 28-án megalakul az MCsSz	
1913.	Nyáron vági tutajút	
1914.	Kitör a világháború	
1918.	MCsSz újjáalakul	Megjelenik a Girl Guiding a lánycserkészek könyve
1919.	Az első hazai lánycsapatok.	Szovjetunióban betiltják a cserkészmozgalmat
1920.	Megindul Magyar Cserkész	I. Dzsembori Londonban
1922.	A kormányzó kinevezi dr. Teleki Pált főcserkésszé	
1923.	Központi vezető-képzések	
1924.	II. Dzsembori Koppenhágában	
1926.	Megyeri Nagytábor ŐV próba bevezetése	
1927.	Első országos ÖVVK tábor	
1928.	Bi-Pi Magyarországra látogat	
1929.	III. Dzsembori Birkenhead-ben, Sárdzsemboriként is emlegetik, a magyarok ezüstórát kaptak elismerésül, hogy mindig tisztán, vasalt ingben jelentek meg az sok eső ellenére	
1930.	STVKK beindul	
1933.	IV. Dzsembori Gödöllőn, gr. Teleki Pál a táborparancsok	
1939.	Paxting, azaz az Első Lánycserkész Dzsembori Gödöllőn Kitör a II. Világháború	

1941.	Magyarország belép a világháborúba	Meghal Bi-Pi → Robert Baden-Powell of Gilwell
1944.	A nyilasok felosztatják a cserkészetet	
1945.	Újjáalakul az MCsSz	
1948.	A cserkészcsapatok „önként” beolvadnak az úttörő mozgalomba; lánycserkészetet betiltják	MCsSz-t törlik a WOSM (World organization of the Scout Movement) tagjai közül
1949.	MCsSz központja Garfield lesz	
1956.	A forradalom alatt megpróbálják újra indítani a mozgalmat.	
1962.	A st-kagylót kialakítják	
1989.	Megalakul az MCsSz	
1990.	Megalakulnak a határon túli magyar cserkészek szervezetei Elő hazai kagylós STVK	
1992.	VK rendesen elindul	
1993.	Emléktábor a IV. Dzsembori emlékére Gödöllőn; A központi VK megszűnik	
1996.	A „Kárpát-medence Cserkésztestvériség Nagytábor”-ra Ópusztaszeren	
1998.	Pákozdi országos számháború a IV. Cserkészkerület rendezésében, 1500 cserkész részvételével.	
2000.	Millenniumi Emléktábor 2000 (MET 2000)	
2001.	Közép-európai nagytábor Csobánkán	
2005.	I. Kerületi nagytábor, Somogyfajsz (Bocskais keretmese)	

Elsősegély

Alapvető Életfunkciók

- Légzés: 14-16 levegővétel percenként
- Vérkeringés: 72-78× húzódik össze a szív

Életveszélyes állapot:

- Légző mozgás hiányát láthatjuk
- Eszméletlenséget találhatunk
- Bő sugárban ömlő vérzést tapasztalhatunk

Eszméletvesztés:

- **Tudat:** magas rendű agyi tevékenység, melyhez gondolkodás kapcsolható; környezetbe és szituációkba hiteles belehelyezés
- **Eszmélet:** környezeti ingerekre (hang stb.) való érzékenység
- **Tudatzavar:** sérült ingerekre reagál, de nem tudja a szituációba belehelyezni magát (pl.: agyrázkódás, részegség)
- **Eszméletzavar:** sérült az ingerekre csökkent módon reagál
- **Eszméleténél van:** életfunkció működik, ingerekre jól reagál
- **Eszméletlenség:** életfunkciók működnek, de a külvilági ingerekre nem reagál

Légút biztosítás:

- Mindig ellenőrizni kell, hogy van-e valami a szájban, ha van ki kell venni
- ha nincs olyan sérülése, mint pl.: combcsonttörés, medencetörés, gerinctörés, nyílt hasi sérülés, súlyos mellkasi sérülés, akkor stabil oldalfekvést lehet alkalmazni → beteg nyelvét el tudjuk távolítani a légútból
- ha erre nincs lehetőség, akkor a fej hátraszegésével tudjuk biztosítani a légutat

Helyszín biztosítása:

- baleset helyszínét jól láthatóvá kell tenni (elakadásjelző háromszög, vészvillogó)
- Kimentéskor legfontosabb szempontok:
 - A segélynyújtó nem kockáztathatja a saját életét

- A kimentésnek gyorsnak és kíméletesnek kell lennie, további egészségkárosodást illetve halált ne okozzon
- Fel kell ismerni, hogy laikus egészségnyújtói tudásomat meghaladja-e a kimentés, és kell-e azonnali szakszerű segítség
- **Vízből** csak kitűnő úszó mentsen!
- **Gázzal telt helyiségből** (pl. szén-monoxid→ színtelen, szagtalan; fejfájást szédülést, hányingert okozhat súlyosabban izomgyengeséget, halált) való mentéskor fontos (pl. garázs), hogy először ki kell szellőztetni, csak utána lehet bemenni.
- **Karambolos sérült esetén:** Rautek-féle műfogással, de csak életveszély esetén alkalmazható (robbanásveszély; eszméletlen és nem lélegző a beteg)
- **Áramkörben lévő beteg:** az áramkört próbáljuk meg lekapcsolni, áramtalanítani; vastkosabb száraz fával próbáljuk ellökni a beteget.

Betegvizsgálat:

- Nyugalomba helyezés
- Megtekintés, megszólítás
- Történet tisztázása
- Életfunkciók vizsgálata

Eszméletlen betegnél:

- Megtekintés, megszólítás
- Életfunkciók vizsgálata
- Eszméletlenség vizsgálata
- Szájba van-e valami
- Stabil oldalfektetést kizáró okok keresése, ha nincs akkor stabil oldalfekvés alkalmazása
- Ha van fej hátraszegése
- Segélyhívás

Segélyhívás:

- Segélyhívó számok:
 - Mentők: 104
 - Rendőrség: 107
 - Tűzoltóság: 105
 - Központi segélyhívó: 112

- Mentőhívás
 - Név, telefonszám bemondása
 - Amit el kell mondani
 - Mi történt
 - Hol történt
 - Sérültek száma
 - Sérülések súlyossága
 - Van-e gyermek a sérültek között
 - Műszaki mentésre szükség van-e

Fektetési módok

- **Stabil oldalfekvés:**
 - Eszméletlen beteg esetén, légút biztosítására
- Ha nem lehet stabil oldalfekvést alkalmazni, akkor csak fejet hátra kell szegni
- **Sokk-fekvés:** sérült hanyatt fektetése sokkos állapot(sápadt, később hamuszínű arc; fázik; hideg verejték; szomjas; csendes; pulzusa gyenge és szapora) esetén és a lábat 35-40° szögben fel kell emelni; ugyanezt a fektetési módot kell alkalmazni fehér arcú ájulás esetén
- **Hasi sérült fektetése:** lapos fektetés; lábak felhúzása és alátámasztása esetleg a fej alá is lehet tenni valamit
- **Mellkasi sérült fektetése:** például nehezen lélegző sérült esetén félig ülő-fekvő(45°-ban felemt felsőtest) helyzetet kell kialakítani, mellkas kidomborítása
- **Koponyatörés esetén** beteget hanyatt kell fektetni kicsit meg kell emelni a felsőtestet kb 20-25°-ban

Lelki elsősegélynyújtás:

- Beteg megnyugtatósa
- Beszélgetés vele
- Nyugodt környezet biztosítása
- Ne adjunk semmi olyat, ami izgatón hatna rá pl.: kávé, kóla

Idegen test eltávolítása a légútból:

- Először is megpróbáljuk kézzel eltávolítani, ha nem sikerül
- Lapockák között erőteljes háti ütést alkalmazunk max 5×, ha nem sikerül

- Akkor a Heimlich-féle műfogsást alkalmazzuk, max 5×, utána szájüreg ellenőrzése után kezdjük előlről. Ha a Heimlich-féle műfogás sikerrel jár akkor is mentőt kell hívni, mivel belső hasi sérüléseket okozhat.

Sebellátás:

- **Horzsolásnál:**
 - Letisztítás, fertőtlenítés
 - Leragasztás vagy esetleg bekötés
- **Artériás vérzés:**
 - Élénk, világos vörös színű vér
 - Lüktetve/spriccelve nagy mennyiségben sugárban vérzik
 - Ellátása:
 - Magasabbra emelem a sérült végtagot
 - Artériás nyomóponttal csillapítom a vérzést (seb és a szív között)
 - Nyomókötés felhelyezése:
 - Gézlapokat helyezek a sebre
 - Rá kell nyomni egy kemény pólyatekerccsel a sebbel párhuzamosan és egy másik pólyatekerccsel át kell kötni
 - A kötés, ha átvérzett levenni nem szabad, hanem újabb adag kötszert kell ráhelyezni
- **Vénás vérzés:**
 - Sötétebb vörös a vér színe
 - Bőségesen folyamatosan nagy mennyiségben folyik
 - Ellátása:
 - Sérült végtag magasra emelése
 - Nyomókötés felhelyezése
- **Égések:**
 - **Első fokú** égésnél bőrpír
 - **Másodfokú** égésnél hólyagok
 - **Harmadfokú** égésnél seb lesz
 - Ellátás:
 - Hideg, folyó víz alatt 15-20 percig kell hűteni /hideg vizes borogatás → csillapítja a fájdalmat és megakadályozza a szövetek elhalását
 - Steril laza fedőkötést lehet rátenni

Őrsi elsősegélykészlet:

- Fertőtlenítőszer (Betadine)
- Kötszerek:
 - Steril mull-lap
 - Pólyatekercsek
- Olló, csipesz
- Sebtapasz
- Gumikesztyű
- Kullancscsipesz
- 3db háromszögletű kendő
- Széntabletta
- Fenistil gél
- Lázmérő
- Vatta
- Kalcium
- Láz-, és fájdalomcsillapító

Térképismeret

A térkép színei:

- Zöld: erdő
- Kék: vízrajz
- Okkersárga: település
- Barna: szintvonal → azonos magasságú tereppontokat összekötő, önmagába visszatérő vonal
- Fehér: rét, legelő, irtás
- Halványsárga: gyümölcsös, szőlő

Arányszám: a térkép és a valóság arányát mutatja; 1:25 000 azaz egy centiméter a valóságban 25 000 centiméternek felel meg.

Útvonal tervezése térképen:

- Amit figyelembe kell venni a tervezésnél: jelölt utak, szintkülönbség és, hogy minél rövidebb

legyen

- Két pont között távolság mérésére használható laptájoló oldaléle, cérnaszál; a távolság meghatározásához szükséges az arányszám
- A távolságból megállapítható, hogy mennyi időt kell rászánni érdemes 4 km/h-val számolni

Térképjelek ismerete:

<i>Térképjel</i>	<i>Jelentése</i>
	Esőház
	Tűzrakhely
	Magasles
	Vadetető
	Útszéli kereszt
	Barlang
	Rom
	Templom
	Torony
	Vár vagy kastély
	Múzeum
	Szálloda
	Parkoló
	Kórház
	Forrás
	Kút
	Gémeskút